

12.02.2019.

Енергетска ефикасност у школама и вртићима - ГИЗ и град Краљево потписали Меморандум о сарадњи

Градоначелник Краљева др Предраг Терзић и вођа ГИЗ сектора за енергетску ефикасност и обновљиве изворе енергије др Штефан Хајек потписали су Меморандум о сарадњи у вези са ДКТИ Пројектом српско-немачке сарадње „Енергетска ефикасност у јавним зградама, чиме је и званично обележен почетак сарадње на пољу енергетске ефикасности у јавним зградама, са посебним акцентом на школе.

Град Краљево ће тако бити међу првим локалним самоуправама у Србији (уз Ниш, Панчево, Прибој, Бајину Башту, Ужице...) који ће применом *Калкулатора за анализу потенцијала примене ЕЕ мера на школске објекте*, који у основи има *cost-benefit* приступ, креирати приоритетне листе школских објеката за енергетску санацију. Овако креиране приоритетне листе су добар и чврст ослонац за планирање различитих програма санације, али и аплицирање у доступним донаторским и националим фондовима за унапређење енергетске ефикасности.

Меморандум предвиђа блиску сарадњу ГИЗ-а и енергетског менаџера, при чему је планирано да активности обухваћене Меморандумом буду спроведене до краја 2019. године.

Осим подршке у креирању листе приоритетних објеката школа за санацију, Пројекат пружа стручну и техничку подршку одређеном броју локалних самоуправа у области обуке домара школа и вртића, а у току је и припрема кампање за подизање свести о значају теме енергетске ефикасности међу децом школског узраста, као и осталим запосленим у школи, што представља свеобухватан приступ примени принципа ЕЕ који подразумева, „домаћинско“ управљање расположивим капацитетима и корекцију у понашању корисника.

Према речима градоначелника Краљева др Предрага Терзића, град Краљево годинама веома успешно сарађује са ГИЗ-ом, који је од 2000. године присутан у Србији, када су започети и први пројекти са нашим градом. Подсетио је на то да је прва сарадња, при чему је ГИЗ значајно помогао, била у области припреме техничке документације за индустријску зону поред „Магнохрома“. Градоначелник је као веома значајну истакао и сарадњу града Краљева са немачким инвеститорима и нагласио да се у Краљеву гради фабрика од 45.000 m², инвестиција вредна 60 милиона евра, и да ће Краљевчани већ од ове године моћи да раде за једну велику и значајну немачку фирму као што је „Леони“, у којој ће се производити каблови за аутомобиле марке „мерцедес“.

„Већ од ове године нас очекују и значајна улагања у област енергетске ефикасности, у енергетску ефикасност објеката јавне намене - у областима здравства, образовања, али и улагања у енергетску ефикасност приватних објеката, стамбених, као и објеката колективне стамбене градње. Град је издвојио 10 милиона динара како бисмо та средства удружили са стамбеним заједницама и радили на поправљању енергетске ефикасности, али и изгледу зграда које се налазе у центру града. Ми смо у овом погледу, после Београда, Ужица и још свега пар градова у Србији, пионери и надам се да ће грађани препознати нашу жељу да нам град изгледа лепши, а да са мањим издвајањем новца за енергенте, грејање, струју, они обезбеде значајне уштеде и на тај начин могу да покрију и трошкове

извођења радова. Мислим да ће бити много стамбених заједница које ће се пријавити“, рекао је градоначелник Краљева и изразио наду да ће и у будућности сарадња града Краљева и ГИЗ-а успешно тећи.

Вођа ГИЗ сектора за енергетску ефикасност и обновљиве изворе енергије др Стефан Хајек је изразио задовољство што је у Краљеву и истакао важност потписивања Меморандума о сарадњи са градом Краљевом.

„Сви знамо да је најбоља енергија управо она енергија коју не користимо, која нам није потребна, то је енергетска ефикасност. У протеклим годинама смо имали много посла и успели смо да нађемо начин како да локалне самоуправе донесу најбоље инвестиционе одлуке везано за то у шта треба уложити а у шта не. Концентрисали смо се на школске објекте и вртиће, па смо направили типологију, што је био велики посао. Прво смо морали да сакупимо податке о свим школама и вртићима, а онда да их поделимо на одређене типове, што је био обиман посао који смо успели да изведемо путем овог програма. Град из тога може да извуче одређену корист, и то је јако важно. Краљево је први град који ће користити програм јер је, као што знамо, Краљево веома ангажовано и посвећено питањима енергетске ефикасности“, рекао је др Стефан Хајек истакавши да једва чека резултате ове сарадње.

Директорка Јавног предузећа „Градско стамбено“ Краљево Драгана Бикић је истакла да је ово један у низу успешно реализованих пројеката у сарадњи са ГИЗ-ом и захвалила на досадашњој, али и будућој сарадњи. Како је навела, на територији града Краљева има 65 објеката школских установа, подручје је веома разуђено, тако да је значајна свака помоћ и везано за ЕЕ калкулатор и за креирање приоритетне листе школских објеката за енергетску санацију, за сва средства за која ће се у будућности партиципирати.

„За нас је у овом тренутку изузетно значајан конкурс који ћемо наредне недеље расписати за енергетску санацију стамбених објеката. Седамдесет пет одсто објеката на територији Србије је стамбеног типа, тако да ће нам и у том смислу сарадња са ГИЗ-ом бити изузетно значајна. Конкурс ће расписати Градско веће, трајаће 21 дан, биће објављен и путем медија и на званичном сајту града Краљева. Детаљи конкурса постоје у Одлуци донетој 2018. године, а још детаљније ће бити у конкурсу. Интересовање постоји и за сада нам се пет стамбених заједница обратило са различитим пројектима, санација равних и косих кровова, санација фасаде, и то је за нас изузетно значајно“, рекла је директорка уз напомену да заинтересовани свакодневно могу добити информације у Јавном предузећу „Градско стамбено“ Краљево - Улица цара Лазара 84.

Ако град успе да потроши 10 милиона, колико је у буџету планирано са ПДВ-ом, наредна година даје простора да се определи далеко већи износ, уколико стамбене заједнице и даље буду заинтересоване.

Први корак ка унапређењу енергетске ефикасности у сектору јавних зграда је преглед и анализа тренутног стања школских објеката, а затим и процена потенцијалних уштеда енергије, предлог адекватних мера за њихову енергетску санацију, те дефинисање наредних корака и носилаца активности.

Према проценама, у Србији има око 6.500 школа и вртића, од којих је највећи број грађен седамдесетих и осамдесетих година. Већина зграда има неодговарајућу топлотну изолацију, застареле системе грејања и хлађења и значајна структурна оштећења проузрокована неадекватним одржавањем. Са

друге стране, студије које су рађене у оквиру Пројекта српско-немачке развојне сарадње, попут Национале типологије школа и вртића, указују да инвестиције у мере енергетске ефикасности у школама имају велики потенцијал за уштеду енергије и смањење емисије CO₂.